

УДК 316.351+341.223.1(324)
DOI: 10.31733/15-03-2024/1/185-186

Дмитро ТІНІН
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

На сьогодні українське суспільство переживає досить важкі часи становлення своєї національної ідентичності, забезпечення права на самовираження своєї культури, мови, традицій, етносу, історії та ін. Все це обумовлене широкомасштабним вторгненням країни-агресора та тимчасовою окупацією українських земель з населенням.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [1] єдиною державною (офіційною) мовою в Україні є українська мова. Статус української мови як єдиної державної мови передбачає обов'язковість її використання на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначені цим законом.

В умовах сьогодення мова є невід'ємною складовою самовираження кожної нації. В кожній країні існує офіційно визнана державна мова, а в деяких країнах визначено другу мову як офіційну через перебування на певній території іншого етносу або національності. Мова в сучасному вимірі являє собою головний вербальний спосіб обміну інформацією та взаємодії.

Комунікація (від лат. *communis* – спілкуюся з кимось; повідомлення, зв'язок) – термін, що окреслює людську взаємодію у світі. У сучасній філософії комунікацію використовують як ознаку конструктивної взаємодії особистостей, націй та етносів, що розгортається на основі взаємної толерантності й порозуміння [2].

Загалом термін «комунікація» використовується в багатьох соціальних, біологічних і технічних науках. Незалежно від галузі для забезпечення комунікації потрібна наявність чотирьох елементів: відправник (передавач) повідомлення, отримувач (приймач) повідомлення, інформація (повідомлення) та зворотний зв'язок. Потрібно зазначити, що за відсутності одного з цих елементів комунікація не відбудеться [3, с. 85].

В умовах воєнного стану можна спостерігати, як українське суспільство намагається все більше ідентифікувати українську мову. Багато хто відмовляється говорити російською та навчається української. В країнах пострадянського простору, де багато хто розуміє та володіє російською мовою, зараз принципово її не використовують через безпідставну агресію. Законодавство нашої держави також продовжує мовну політику [4].

Досить широкого розповсюдження на сьогодні набуває ІІСО (інформаційно-психологічні операції), які мають на меті досягти дезінформації населення, пропаганди, перебільшення певної інформації або применшення іншої, диверсії на об'єктах цивільної інфраструктури, кібератаки.

Вказані ІІСО використовуються дуже широко не тільки на тимчасово окупованих територіях, але й на всій території України та на території інших союзних для нашого суспільства держав. Величезний вплив в цьому просторі відіграють мережа Інтернет та ЗМІ. Після окупації українських земель країна-агресор перешкоджає мовленню українських ЗМІ та доступу до офіційних джерел українського суспільства.

Досить величезною проблемою є розповсюдження неправдивої та офіційної інформації на тимчасово окупованих територіях. Так, Росія відключає на цих територіях мобільний зв'язок та українські телеканали, підключаючи російські. У такий спосіб країна-агресор звертає увагу на втрату зв'язку, говорячи населенню, що підконтрольна Україні сторона перериває мобільний та супутниковий зв'язок. Так, звичайні громадяни російської федерації навіть не знають, що насправді відбувається в Україні [5, с. 201]. В умовах сьогодення інформаційна війна набула досить розповсюдженого характеру. В окремих питаннях простіше довести до місцевого населення фейкову інформацію, для того щоб

